

посредни могу да буду корисни онда када бирачи не познају добро кандидате за које треба да гласају (па могу да буду изманипулисани) али добро познају појединце у које могу да се поуздају да ће уместо њих боље да се одреде, направе бољи избор између понуђених кандидата. Од правила да бирачи лично и непосредно гласају на бирачком месту наши прописи и изборна пракса познају и неке изузетке па тако у име слепог, инвалидног или неписменог лица гласа лице које их води или које они одреде да обави то гласање, а исто важи и за бираче који су на одслужењу војног рока или на војној вежби и који гласају у јединици или војној установи а не на бирачком месту где су уписани у извод из бирачког списка.

5. РАСПОДЕЛА МАНДАТА

Завршни чин у процесу избора чланова представничког тела представља расподела представничких мандата сходно извршеном гласању. Као што је важно регуларно спровести изборе, још је важније тачно и правилно утврдити изборни резултат. Зато и не чуди што ово питање расподеле мандата изазива интересовање и науке и праксе мада на њега нема јединственог одговора. Може да се каже да постоје различити начини и технике расподеле мандата, при чему данас преовлађују два система: већински систем и систем сразмерног представништва (пропорционални систем) остварени или у чистом облику или међусобној комбинацији када се може говорити о тзв. мешовитом систему.

а) Већински систем

То је систем који је најпре почео да се примењује и он је најприкладнији и најпрактичнији јер је природно (логично) да буде изабран онај кандидат који има или је добио највећи број гласова. Он је подесан онда када се бира само једно лице између више кандидата – за изборе са појединачним гласањем (униноминалне), али не и за изборе где се гласа за листу па се већински избори са листама углавном не примењују. Већински систем се појављује и примењује у две варијанте и то као систем апсолутне већине (натполовичне већине или вишекружног гласања) и као систем релативне већине (исподполовичне већине или једнокружног гласања) По систему апсолутне већине се сматра да је изабран онај кандидат који је на гласању добио половину више један глас у изборној јединици.

С обзиром на то како се утврђује ова апсолутна већина разликују се